1882, Budimpešta 1885. i 1896, Pariz 1900), dobivši više vrijednih priznanja i odlikovanja. B. je jedan od najplodnijih i najuglednijih hrv. arhitekata. Uživao je povjerenje vlade i dobivao brojne javne narudžbe, što je izazvalo mnoge netrpeljivosti i nepravedne ocjene njegova rada. Posebno je Gjuro Szabo, s konzervatorskih pozicija, oštro zamjerio Bolléu, što je u svojim idealiziranim restauracijama u duhu teorije Viollet-le-Duca, mnogim spomenicima izmijenio prvotni lik (katkad i iz konstruktivne nužde). Ovo neslaganje s restauratorskim stavovima njegova vremena ne umanjuje, međutim, visoke arhitektonske vrijednosti njegova djela. Općenita revalorizacija historicizma s motrišta urbanističke funkcije arhitekture pomogla je i ispravnom uočavanju vrijednosti Bolléovih ostvarenja, među kojima se napose ističu *Mirogoj*, *Obrtna škola*, nekadašnja *vila Weiss* te restauracije zagrebačke katedrale i kompleksa u Mariji Bistrici.

LIT.: Život umjetnosti, 1978, 26—27 (broj posvećen H. Bolléu). — Ž. Čorak, Počeci Obrtne škole i vizualni identitet Zagreba, 15. Zagrebački salon (katalog retrospektive), Zagreb 1980. — Lj. Nikolajević, Herman Bollé u Turopolju, Vijesti MK, 1980, 4. — V. Frkin. Herman Bollé i obnova franjevačkih sakralnih objekata, ŽU, 1980, 29—30. Ž. Č.

BOLTAR, Dragan, arhitekt i urbanist (Trst, 18. III. 1913 — Zagreb, 16. II. 1988). Arhitekturu završio na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1936. God. 1940—45. voditelj Tehničkoga odjela Gradske općine u Šibeniku. Od 1946. predaje na Arhitektonskomu fakultetu u Zagrebu urbanističko i prostorno planiranje. Projektira stadion u Beogradu (s V. Turinom, 1948), radi projekte za zračnu luku i Sveučilišni grad (s J. Seisselom i B. Milićem) u Zagrebu. U razdoblju 1945—65. izrađuje projekte za niz arhitektonsko-urbanističkih cjelina (obala u Šibeniku, stambeni objekti u Zadru, kolodvor i trg u Podgorici). Radi na Generalnim urbanističkim planovima Šibenika 1950—53, Zadra 1944—72, Nikšića 1950—65, Varaždina 1954—81, Ludbrega 1963—81. God. 1970—81. također radi na izradi dviju urbanističkih studija središnjega gradskoga prostora Zagreba.

LIT.: Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. — B. Milić, In memoriam Dragan Boltar, ČIP, 1988, 3.

T. Pl.

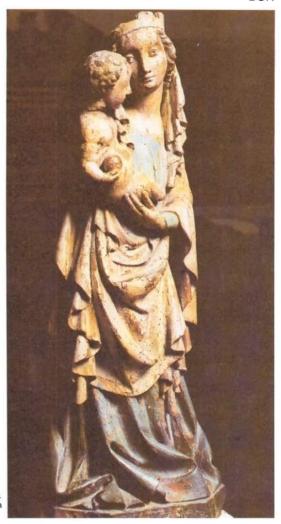
BOLJUN, selo I od Pazina. Naseljen je još u vrijeme Ilira. U okolici rim. nalazi (grobovi, ulomci nadgrobnih spomenika, carski novci), a iz ranoga sr. vijeka potječu dijelovi pleternoga ornamenta (IX-X. st.). B. se u sr. vijeku razvio u seosku komunu. Bio je od XII. do XIV. st. pod akvilejskim patrijarsima, u XV. st. postao dio pazinske grofovije. U jednobrodnoj romaničkoj crkvi Sv. Kuzme i Damjana nalaze se ostaci zidnih slikarija. U ruševnoj crkvi Sv. Petra (XIV. st.) s četvrtastom oltarnom nišom pod šiljastim svodom nalaze se fragmenti kasnogotičkih zidnih slikarija. Župna crkva Sv. Jurja (XVI. st. – poligonalni kasnogotički prezbiterij) nadograđena je u XVII. st., kad joj je dodan i zvonik na pročelju (1645). Od srednjovi, feudalnog kaštela kvadratične osnove očuvani su bastioni i kružna kula. Glavna ulica naselja proteže se uzduž sljemena brežuljka. Srednjovj. zidine nisu očuvane, premda su još u XIX. st. postojala južna Vela vrata. Na trgu je skladište (»Kašća«) za desetinu, a u njegovu prizemlju gradska loža s rustičnom arkadom. Grlo cisterne potječe iz 1697. U Boljunskom polju je zanimljiva crkva Sv. Marije, nekadašnja benediktinska opatija, produžena sred. XVII. st., sa »zlafnim oltarom« iz 1676. Odavde potječe drveni gotički kip Bl. Dj. Marije s djetetom (XV. st.), koji se danas čuva u biskupijskoj zbirci u Poreču.

LIT.: Lj. Karaman, O djelovanju domaće sredine u umjetnosti hrvatskih krajeva, Zagreb 1963, str. 56. — B. Fučić, Sv. Kuzma i Damjan u Boljunu, Bulletin JAZU, 1964, 1—2. — V. Ekl, Boljunska Madona, ibid., 1967, 1—3. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. Ma. Š.

BOMBARDELLI, Vuko, arhitekt (Split, 22. IX. 1917). Završio Tehnički fakultet u Beogradu (1935—40). Glavni projektant u Saveznom zavodu za projektovanje u Beogradu (1946—50), osnivač i direktor projektnog ateljea »Arhitekt« u Splitu (1953—78). Projektirao veći broj stambenih, industrijskih i javnih građevina u Splitu te Beogradu. Dosljedan predstavnik funkcionalističke i konstruktivističke arhitekture.

Izvedeni projekti: Nuklearni institut u Vinči (1948); Dom veslačkog kluba »Gusar« (1951), stambene zgrade u Biokovskoj ul. (1959), Dom jedriličarskog kluba »Labud« (1960), regulacija i stambene zgrade na Gajevom šetalištu (1961), poslovno-stambena zgrada »Pomgrada« (1962), Institut za jadranske kulture (1964), robna kuća »Dalma« (1975) — sve u Splitu. Autor velikoga broja nagrađenih ali neizvedenih projekata.

BIBL.: Split dalje. kroki-studija razvoja Splita. Split 1968; Plava magistrala. Split 1969; Adaptacija lučica i gradnja marina, Zbornik simpozija o nautičkom turizmu, Budva 1969;

BOLJUN, Bl. Dj. Marija s djetetom. Poreč, biskupijska zbirka

Rasetinovac (marina), Split 1970; Split (marina), Split 1972. — Stobreč (vikend naselje), Split 1972. — Arhitekt 1953—1973, Split 1973.

LIT.: D. Kečkemet, Nakon izložbe arh. radova Vuka Bombardellija, Slobodna Dalmacija, 21. I. 1956. — O. Minić, Stambene zgrade tipa E-57, Arhitektura urbanizam (Beograd), 1960, 5. — T. Indik, Organizirani sistem nautičkih objekata, ČIP, 1971, 6. — S. Dakić, Marina Rasetinovac, ibid.

D. Kt.

BON, Branko, arhitekt (Krk, 2. V. 1912). Nakon završene Graditeljske škole u Zagrebu (1930) radio je kod H. Ehrlicha (1930–31) i završio studij (1935) na arhitektonskome odsjeku Likovne akademije u Zagrebu

V. BOMBARDELLI, robna kuća Dalma u Splitu

